

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minder hirtetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Liberalizmus és nemzeti érzés.

Zombor, nov. 28.

Gróf Apponyi Albert mult pénteki óriási hatást keltett remek beszédét kellő mértékben és terjedelemben méltatta a fővárosi sajtó, a többiek között a Pester Lloyd és Nemzet is, a szabad- elvű párt e két tekintélyes organuma. Korántsem szándékozunk tehát mi ahhoz kommentárokat fűzni; a hatáshoz se hozzátenni, se abból elvenni nem lehet. De miután a beszéd nem kizárólag a parlamentnek volt szánva, hanem világos szint- vallása Apponyi politikai egyéniségének az egész nemzet előtt, miután ez az egész nemzethez in- tézett szózat volt: nem szabad még nekünk sem e felett tovább siklani, hanem kötelességünk az indemnyi vita ezen egyik legkiválóbb momentu- márt reassummálni.

Mi az oka annak, hogy gróf Apponyi Albert fényes parlamenti és politikai szereplése, párt- különbség nélkül genialisnak ismert szónoki és egyéb képességei dacára nem tudott eddig a nemzet szívéhez férközni, hogy az öt árkon-bokron támogató frakción kívül a nemzet nagy többsége nem találhatott garanciát gróf Apponyi oppor- tunistiko-radikális s folyton ingadozó, de politikai- lag soha világosan ki nem domborított politikájá- ban; mi az oka, hogy a nemzet nagy többsége a szónoki hervadhatlan babérok kész elismerésén felül, Apponyival szemben a legerősebb politikai harc megküzdését ismerte komoly kötelességé- nek; mi az oka annak, hogy Apponyi oly sokáig nélkülözött, de bizonyos mérvben az utóbbi idők- ben osztályrészül jutott népszerűségét csakis szónoki lángerejének s nem politikai elveinek kö- szönheti?

Apponyi eddigi politikai szereplése jórészt, ugy politikai multja, mint az öt követők elvi incoherenciájából, valamint a nem elvi, hanem személyes okokból merített, az ellenzéki állás- pont sokszor igen kevésbé indokolt voltából szár- mazott ferde helyzet genialis szónoklatok által való leküzdése volt; ékesszólása azonban még a legkritikusabb helyzetekben és időkben sem hagyta el.

De benne az ország nagy többsége egy új, — jobb elvi álláspont politikai megteremtőjét és vezérét nem láthatta.

Apponyi gróf legutóbbi nagy beszédében sem dokumentált ilyen politikai programot, ha-

nem megadta a magyarázatot a liberális és nem- zeti politika programjához oly szavakkal, ami- nőket alig hallottak a magyar parlament falai; különösen a liberális egyházpolitika szükségs- séget gyújtó s egyuttal békés szózata oly vilá- gitásba helyezte, hogy annak mély igazsága többé gondolkozó, bármily vallásu vagy politikai elveket valló komolyfő előtt immár kétség tárgya nem lehet.

Apponyi gróf megtalálta az utat, őszinte fel- lépésével oly igazságokat mondani, melyek a szónoki mez lehántolása után is alapvető elveket foglalnak magukban.

Pedig Apponyi nem mondott újat s bármely ellenmondásnak is látszék, — beszéde eltekintve a bizalom és bizalmatlanság személyes nuanszeitől a legfényesebb védelme volt a Wekerle kormány programjának. Azon kormányának, melynek feje skakszerű genialitásán felül rövid néhány nap alatt valódi politikai óriássá, pártvezéri nagysággá fejlődött.

Aki e sorokat figyelemre méltatja, felment bennünket annak hosszas fejtegetésétől, hogy miért kell mindazon politikai konkluziókat, melyeket Apponyi az általa kifejtettekből a jelen- legi kormányra vonatkozólag levont, — helyte- leneknek nevezniünk, — itt tér el a szabadelvű párt és az ellenzék felfogása az Apponyi beszé- det illetőleg.

Apponyi gróf e beszédével megszabadulni igyekezett az öt politikailag megbénító lánctól, melyet legjobb barátainak szívessége folytán kell viselnie; hazafias kötelességének tartotta a belső béke érdekében, — személyisége fényének radi- kális barátai előtt való elhomályosításának árán is — felelni szavát a liberális program érde- kében, — a személyes és túlzó politika tulkapásai ellen.

S habár mindenki tisztában van az iránt, hogy azért Apponyinak nem volt szándékában a Wekerle kormány programját egyenesen meg- védelmezni — hiszen a konkluzió ugy is a jelen kormány iránt való bizalmatlanság volt — de készségét jelezte s lehetőségét bizonyította, hogy együttműködése a liberális és nemzeti kormány égise alatt nemcsak megtörténhetik, de a haza ér- dekében felette kívánatos is.

S beszédének ez a hatása adja meg a való- ban nagy fontosságot; mert ő is válaszon van, ha nem is oly értelemben, hogy elvei feláldozá-

sával a hatalomhoz akarna jutni — ezt Apponyi- ról senki fel nem teszi — de oly értelemben, hogy e beszéde után vagy segédkezet nyújt a kormánynak a liberális program kereszttülvite- léhez, az objektív ellenzéki kritika mindenki által tisztelt, sőt kívánatosnak tartott jogának fentartá- sával és érvényesítésével s ekkor Apponyi gróftól ez ország jövő liberális és nemzeti haladásának előmozdításában ellenzéki volta dacára tetemes rész illetendi meg ugy kortársai, mint a jövő előtt — s ez lesz reá nézve a valódi népszerü- ség egyedüli kulcsa — vagy e beszéde dacára mindenáron kormányt buktatni célzó személyes politikát íz a jövőben is s akkor ugy mint eddig, nem az ő táborában fogja találni a nemzet nagy többségét.

Apponyi szónoki genialitása között ez volt a leggenialisabb, melynek a többiek fölött való becse az, hogy ha őszinte — amiben semmi ok sincs kételkedni — akkor igen sok haszonnal fog járni egyetértést és a liberalizmust oly sok oldalról megtámadó és fenyegető időben együn- tetű erélyes fellépést igénylő hazánknak.

X. y.

A szerb egyházi kongresszusból. Karló- cáról jelentik: A kongresszus folytatta az egyházszervezet fölötti általános vitát. Grbics esperes zajos tetszés- nyilvánításoktól kísért, két óra hosszat tartó beszédben a javaslat mellett kelt sikra. Szenzációt keltett, midőn a szónok, a ki a horvátországi határvidéken született és nevelkedett, a magyarokról valóságos apoteózisban szólt és a szerb ellenzék fölött lesújtó ítéletet mondott. Történelmi tény, ugymond, melyet senki sem tagadhat, hogy a magyarok kardjukkal szerették meg e hazát és abban mint nemzet állami öntudattal és politikai független- ségben immár több mint egy ezredéve élnek. Európában nincs nemzet, melynek szebb története volna, mint a hős magyaroknak, kik szabadságukat és függetlenségüket az idők viszontagságai dacára máig is megtartották. És annak ellenére, hogy a szerbek a bécsi hatalmasoktól felbujtatva, a multban sokszor vétkeztek a magyarok ellen, ezek 1868 ban az egyház és iskola terén teljes autonómiával ajándékozták meg. A helyett azonban, hogy a szerbek eszesen cselekedve, a nyújtott békejobbot elfogadták volna, vezéreik a legádázabb harcot folytatták a magyarok ellen, miáltal mind mai napig sem birtuk egyházi szervezetünket rendezni. Vessünk tehát véget ennek az üres és céltalan ellenzékeskedésnek, mert ha egy és ugyanazon nép itt Magyarországon az ország- gyűlésbe, Horvátországban pedig a tartománygyűlésbe a kormánypárt leghivebb embereit küldi, ide pedig a legmervebb ellenzék képviselőit várja, ez oly beteges állapot, mely okvetlenül sürgős orvoslást igényel. Végül egyetértésre int, mert a történelem kiméltlenül el fog

A „BÁCSKA“ tárcája.

beteg leány.

Fáj a szívem, fáj, ha látom
 A herceadást kint a tájon.
 Sárga lombok, száraz levél,
 Sírhalmonkon fonyadt virág —
 Közbe a fák ágain át
 Süvít, sáhaját a hideg szél . . .

Elszállott a kis madárka
 Tengeren túl szebb hazába;
 Pusztá, néma lett a berek;
 Csak úgy rezzen, ha szél rázza,
 Csak úgy zizeg még, ha rája
 Halhán hulló eső pereg . . .

Fáj a szívem, fáj, ha látom
 A pusztulást kint a tájon . . .
 Herceadj virág! . . . ah, tudom jól,
 El kell hagynom a világot,
 S ha megjő a tavasz újból —
 Már síromra hoz virágot.

A BUNYEVÁCOK.

Iványi István, lapunknak is kinttű munkatársá kiadta Szabadka szab. kir. város története második kö- tetét. Munkájáról az egész sajtó az elismerés hangján szól, a Bp. H. pedig a következő, nevezett lapból átvett érdekes cikkben emlékezik meg:

Iványi István kiadta Szabadka sz. kir. város története második kötetét. A vastkos könyvből, mely gazdag és becses anyagát foglalja magában nemcsak a bunyevác város, de egész Bácsmegeye történetének, vesszük át a bunyevácokra vonatkozó adatokat.

A bunyevácok Bosznia-Hercegovinából kerültek ide. Nevüket a Búna folyótól származtatják. Asbóth János Búna nevű falut is említi a Mostártól délre terjedő kis síkság végpontján, a Búna folyó torkolatán, nem messze a blagajji ut elágazásától. Tehát innen, Mostár vidékéről, Bosznia alsó széléről, Hercegovinából és Dalmácia ha- táráról, a Búna folyó mentéből és részben Dalmáciából származik ez a nép, amely magát e miatt Búna-vidékeről valónak, saját nyelvén bunyevácoknak nevezi.

Irott emlékekből nem lehet meghatározni, hogy mióta élnek a bunyevác névvel. A népnek nincs iro- dalma, a nép soraiból kiemelkedett *kaputosok*, szégyelvén a parasztnak tartott bunyevác nevet, rendesen dalmá- táknak nevezték és irták magukat. A 17-ik század végén a császári hadvezérek jelentéseikben mint *katholikus rácokat*, vagy *dalmatákat* említik őket. Az 1770-ben a szerbek által felsőbb helyre menesztett kérvényekben „bunyevácoknak nevezett dalmatokról” van szó.

A bunyevácok már a török hódoltság korában, a 16—17. században szivárogtak a Bácskába; tömeges telepítésük a török hatalom megtörése után történt. Miksa bajor választó, mint a császári hadak főparancs- noka, 1687-ben a sziregi táborból a hozzá folyamodó *katholikus rácokat* a hadi tanács pártfogásába ajánlja, hogy a szegedi, a bajai és a szabadkai elpusztult kis várakba telepedhessenek. Ezeknek főemberei, Markovics és Vidákovics György 500 lelket akarnak török terü- letről ide beköltöztetni és egy német főtiszt parancs- noksága alatt katonai szolgálatot tesznek a török- kök ellen.

Ezután nemsokára a Csernovics Arzénnaal jött gör. keleti rácokkal is szaporodva, ezekkel együtt mint határőrök katonáskodtak, de jó egyetértésben velök nem élhettek, mig nem 1743-ban, közvetlenül az ő utanjárá- sukra, Szabadkán a határvidéki szervezetet végképen

megszüntették. A rácok, elkeseredésükben, heves jelene- teket rögtönöztek és inkább elköltöztek a városból, semhogy a többségben levő bunyevácokkal rendezett pol- gári életet folytassanak.

A bunyevácok mindig jó magyar honpolgárok voltak, akik a közös nyelv dacára sem érezték különös vonalmat szerb testvéreik iránt. Az 1844. évi tisztuji- táskor minden bunyevác magyarnak vallotta magát, mig a görög keletik mint *rácok* vannak összeírva. 1848—49- ben a magyarok soraiban teljes feláldozással harcoltak a rácok ellen, az 1850-iki népszépszétségek pedig olya- nok is, a kik nem beszéltek magyarul, tündetőleg ma- gyaroknak vallották magukat. Azért 1880-ig soha senki sem vádolta őket külön nemzetiségi aspirációkkal, akkori mozgalmuk is csak lokális politikai sakkhúzás volt.

A bunyevác nyelv a szerbekétől alig különbözik; a legnagyobb különbség, némi hangsúlyozási eltérése- kívül, az, hogy a bunyevác rendesen *it* hangoztat, a hol a szerb *e-t* mond. Az *o* hangot nem ismeri nyelve, azért például a magyar *ökör* szót a bunyevác *eker* nek ejti. Bunyevác irodalom nincsen; mert e nép lassankint megmagyarosodván, fiai magyar nyelven szerették ismer- reteiket és közülük magyarul is irtak, akik erre hiva- tottságot érezték. Az újabb előrehaladott szláv irodalmi nyelvet nem is ismerik. Írásban különben a latin betű- ket használják.

Zenéljük, mint a délszlávoké általában, kevés modulációval bir. Ismétlődő rövid sorokból áll, egyhangú és busongó. Hangszerük a specifikus bácskai tambura.

Külsejére nézve a bunyevác általában magas termetű, egyenes tartású, vállas és csontos. Szemét sűrű szemöldök árnyékolja; szakált nem visel, csak bajuszt. A viseletük magyaros.

A bunyevác büszke és a felsőbbiséget nem igen respektálja. A tótot megveti és haragjában a magyart is tótnak, meg jött mentnek nevezi. (A szabadkai magya- rok, főleg a tompaiak, elmagyarosodott tótok.)

Valamennyi foglalkozásnem közül csak a földmivest becsül. Egész élete a pusztán, mezei munkában telvén, elbizakodottan *lánccal méri az embert* és csak azt

itéli és minket fog felelőssé tenni az öngyilkosságért. E nyit és belső meggyőződéstől sugalmazott beszéd mély hatást keltett és az elnöklő patriárkát annyira elragadta, hogy lelépve az elnöki emelvényről, a szonokot megölelte és megcsókolta. E jelenet a kongresszus többségénél nagy lelkesedést keltett. Polit és társai egészen konsternálva voltak. Egyik hiva, Prica Dániel esperes, különben igen jó szónok, igyekezett ugyan a hatást gyengíteni, de ez nem sikerült neki. Legközelebb befejezik az általános vitát.

Vármegyei közgyűlés.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak 90200. szám alatti leiratából folyólag a választás alá tartozó megyei bizottsági tagok választása iránt szükséges intézkedések megtétele céljából rendkívüli közgyűlés összehívása válván szükségessé és ennek határidejéül főispán ur ömeltősága által a folyó év december hó 2-ik napja tüzetvén ki, van szerencsém a bizottsági tagokat arról értesíteni, hogy a jelzett rendkívüli közgyűlés folyó év december hó 2-ik napján, reggeli 9 órakor a vármegyei székház nagytermében fog megtartatni.

Ezen közgyűlés tárgyai:

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ur önméltóságának leirata, melyben az ő és miniszter társainak legfelsőbb elhatározás folytán történt kinevezetéséről, a vármegye közönségét értesíti.

Bellügyminiszteri intézkedés a választás alá tartozó megbízottági tagok választása iránt teendő intézkedések tárgyában.

Kereskedelmi miniszteri intézkedés az utbiztosok és utmesterek által alkotott szabályrendelet kiigazítása iránt.

A cs. és kir. 4-ik huszárezred parancsnokság megkeresése az altiszt képző iskola elhelyezése tárgyában.

Schlagetter Gyula várm. főügyész véleményes jelentése a Zenta város és Grundbock István közötti egyesség tárgyában.

Molnár Károly főszolgabíró véleményes jelentése a veprovác-keresztúri közegészségi kör felosztása és ezen két község orvostársulatának önállósítása tárgyában s Groág Dávid körorvosnak ezzel kapcsolatos felelőssége.

Schlagetter Gyula vármegyei főügyész véleményes jelentése a Sándor községi legelő tulajdonjogának telekkönyvi kiigazítása tárgyában.

Pivnicai község képviselőtestületének a tagosítási ügyben ügyvéd-vallás tárgyában hozott határozata.

Torzsa község képviselőtestületének a pesti hazai első takarékpénztár egyesületnél fennálló tartozásának konvertálása iránt hozott határozata.

Lánczkor Antal szolgabíró nyugdíjigényének és Özv. Lyustina Gáborné nyugdíjának megállapítására vonatkozó kérelmek elintézése.

a) O-Becse, Plávna, Bogojeva, Szilbás, Matheovics, Torzsa, Feketehegy, Begecs, A-Kovil, Káty, Rigyica, Madaras, Gara, Csataalja, Katymár, Veprovác, Csantavér, Uj-Szivac, Ó-Palánka, Ó-Morovica, Martonos, Monostorszegh, Uj-Futtak, Báthmonostor, Bajsa, Pacsér, Kiszács, Tiszaföldvár, Nádaly, Szónta, Novoszelló, Zsablya, D.-Szt.-Iván, Uj-Palánka, Gajdobra, Szántova, Petrovác, Vaskut, Jankovác, Mélykut, Kernyaja, Almás, Sándor, N.-Palánka, Bukin, Rác-Militics, Bulkesz, Gákova, Topolya, Bácsujfalu, Kunbaja, Bresztovác, Cservenka, Tataháza, Szenttamás, Titel réti 1893. évi és Almás 1892. évi költségvetései. b) Gardinovec, Martonos 1890. évi, Martonos 1891. évi, Csantavér, D.-Szt.-Iván, Ó-Palánka és Ó-Futtak 1892. évi pótköltségvetései. c) Almás, Bukin, Bresztovác, Jankovác, Mélykut 1889. évi, Gákova, Bukin, Topolya, Szenttamás 1890. évi, Paraga 1884. évi, Kulpin, Filipova, Parabnt és Felső-Szt.-Iván 1891. évi közpénztári számadásai. d) Kupszina 1889. évi remincenzialis föld számadása.

Zomborban, 1892. évi november hó 25. én.

Schmausz Endre,
alispán.

becsüli, a kinek földbirtoka van. Ezen elbizakodottságot az úri osztályban sem szüntette meg a magasabb miveltéség.

Ezen elbizakodottságban, mely jellemvonása a bunyevácoknak, leli magyarázatát az esztelenséggel határos költségek kedve is. A különben igénytelen és edzett bunyevác gazda fényűző lesz, ha azt hiszi, hogy *representánia* kell.

A leányok ruházatával gyakorolt nagy fényűzés a nép anyagi és erkölcsi súlyosodásának egyik oka. A gazda, hogy megszerezhesse leányának a sok drága ruhát, az arannyal himzett virágos inget, az aranyvirágu vastag selyemmellényt, a virágos bársonyból készült prémes bundát, néha utolsó ekéjén is tud.

A férfiak egyszerű ruhája nem enged meg valami nagy fényűzést; itt azonban már rossz szenvedély uralkodik, a mely nem egy birtokosabb családot is tönkretett már, t. i. a sok mulatozás, a sokszori koresmálátogatás és ivás. A társas borivás valódi szenvedélye e népnek s a bor lényeges tényező az ő társasági életében, úgy, hogy már egyszerű látogatáskor is néhány pohár bort a vendégre rá nem köszönteni vagy a vendég részéről el nem fogadni annyi, mint a vendégszeretet és barátság maximáját sérteni meg. Semmiféle összejövetel nem gondolható bor nélkül, a halotti tor is végtelen ivásokkal jár.

Kivált ha a mezei munka szünetel, a zene, tambura és boroshangu ének éjjel-nappal nem hallgat el. Sokan több napig sem látják családjukat, eljárnak szállásról-szállásra, vagy a városban utcáról-utcára a vendégszerető ismerősök, rokonok s barátjaikhoz bort kóstolni, s ha az ott elfogyott, felszedik a sátorfát és a gazdával együtt akár éjjelkor is bekopogtatnak a szomszédhoz bort és ételt parancsolva. E hadjáratban az úri osztály is részt vesz, a magyarok is eltanulták. Minden mulatság vége a *pratiás*. A vendégek egy része ekkor a társaság legtekintélyesebb tagját tambura-szó mellett haza kíséri, itt aztán felzavarják a háznépét, bort hozatnak és folytatják a mulatságot.

1848. előtt még nagyobb mértékben folyt a mulatozás. Nemcsak sokáig, de folytonosan ittak; sokat el-

Helyi és megyei hírek.

Kérelem. A zombori magyar jótékony nőegyesület már egy évtizedet meghaladó idő óta a karácsonyi ünnepek alkalmával Zombor város jótékony közönsége támogatásával szegény gyermekeket ruház fel. Azon jóindulat, mellyel ezen törekvés találkozott, a felebaráti szeretet, mely feleslegét a szűkölködőknek juttatja, bátorít arra, hogy mint évente, úgy ezuttal is oly kérelemmel forduljunk városunk emberbarátaikhoz, miszerint ezen tevékenységben segélyünkre lenni és adományukat alulirothoz juttatni sziveskedjenek, megjegyezvén, miszerint külön gyűjtőveket ezuttal sem bocsátunk ki. Zomborban, 1892. évi november 27-én. Esztergamy Borbála s. k., a zombori magyar jótékony nőegyesület elnöke. Gertinger Pál s. k., a zombori magyar jótékony nőegyesület titkára.

Igazságügyi kinevezések. Az igazságügy-miniszter Raics Lyubomir zombori törvényszéki bírót a zombori törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül rendelte ki. Franke Dezsó bajai kir. járásbíró-sági aljegyzőt a nagybecskereki kir. törvényszékhez helyezte át; Bijely ő-becsei járásbíró-sági irnokot ezen állásában véglegesen megerősítette.

Baja város új tisztviselői. Sándor Béla főispán elnökele alatt általános tisztújító közgyűlése volt e hó 25-én Baja város törvényhatóságának. Polgármesternek egyhangulag dr. Hegedűs Aladárt választották meg, kinek programbeszédét nagy tetszéssel fogadták. Főjegyző Erdélyi Gyula. Tanácsos Waisz Nándor, Mesko László, Lánczkor Antal. Árvaszéki ülnök Scultéty István, Györgyevits Miklós. Tisztí ügyész Turóczy Mátyas. Házi pénztáros Mittelmann Antal. Adópénztáros Lengyel Andor. Főszámvevő Lakner István. Árvaszéki jegyző Bauer Mihály. Közgyám Devis Alajos. Mernők Jency Mihály. Alkapitány Szties Ferenc és Turóczy Ferenc. Földkönyvnyilvántartó Devis Lajos. Adópénztári ellenőr Bischoff Károly. Segédgyám Szaday Kálmán. Irodatisztek Perlay Sándor, Budai István. Iktató pedig Kerekes Albin lett.

Alapítványokra pályázat. A cs. és kir. hadügyminiszterium következő alapítványokra hirdet pályázatot. Báró Hess altábornagy féle évi 100 frtos alapítvány nyugalmazott tiszték részére. Bielni őrnagy féle évi 84 frtos alapítvány tisztí árvek részére. Minenbergi Hartl-féle 95 frtos alapítvány tisztí árvek részére. Wahlstadti gróf Blücher féle 42 frtos alapítvány fiu árvek részére. Közelebbi értesítést ad a 23. hadkiegészítő parancsnokság.

Erdújehlyi Menyhért segédlelkész és lapunk kiváló munkatársa, jövő újévtől kezdve átveszi a „Kath. hitoktatás” című s eddigéig Fonyó Pál szerkesztése alatt megjelent hitoktatói folyóirat szerkesztését.

Pályázat van hirdelve a bajai kir. járásbíró-ságnál betöltendő aljegyzői állásra 2 heti határidővel.

Szabadkai virilisták. A szabadkai legtöbb adót fizetők között első helyen áll Vermes Gábor 10834 frt 34 krajár, utolsó helyen Vuits Tivadar 464 frt 37 krajár. Szabadkának összesen 120 virilistája van.

Hangverseny Apatinban. Az apatini dalár-egyesület 1892. évi november hó 26-án saját alapja javára az „Andrés-féle fogadó nagytermében” táncsal egybekötött hangversenyt rendezett 80 kr személyenkénti belépti díj mellett. Kezdeté 8 órakor volt. Összes bevétel 90 frt volt. A hangverseny műsora: 1. „Őseink emléke” kar, zenekisérlettel, Huber Károlytól; melyet az itteni jól szervezett dalár-egyesület dícséretesen elénekelt. 2. „Jeunesse dorée” galop, Schmidt Sydney-től; zongorán négykézre játszották: Ábraham Ilka és Harlikovits Jolán urhölgyek, kik valóban minden nagytit vagy szépítést nélkül, oly mértőten s kitünően játszottak, hogy azon még a legélesebb nyelvű kritikuss sem találhatna kifogásolni valót. Természetes méltó elismerésként a tapsok és éljenek viharoként hangzottak fel. 3. „Üdvözits már csak egy percre” férfi négyes Palotásy János-tól; énekeltek Perl Mátyas, Faust József, Becker Ja-

birni dícsőség volt, a mire az illető hirre kapott; még most is 3-4 pohárral (*trojanica*) egyszerre köszöntenek egymásra. A csinyek, miket egyes nagyívó társaságok féktelen jókedvükben rendeztek, egész mondkört alkotnak a Bácskában.

A parasztlégyének a szülleiktől kicsikart pénzen dézsaszámra hordatják fel koresmákban a bort, ha maguk már nem győzik, a lovaikat iktatják meg vele, hogy e hőstettek híre szépiük fülébe jusson. Ily körülmények közt el is fogy Szabadkán minden évben az egész bortermés, sőt a vidékről is hoznak ide.

A bunyevácok végtelen mulatozásai, főleg a több napig eltartó és igen népes lakodalmak annyira megrongálták egyes családok anyagi viszonyait, hogy a városi hatóság és papság több ízben is közbelépett. Patacsics kalocsai érsek 1738-ban szigorú plébánia szabályzatokat adott ki a lakodalmi tivornyák ellen. 1754-ben a városi hatóság kikelt a hetekig tartó *török divat*u menyegzők ellen. 1768-ban és 74-ben újabb megszorító rendeleteket bocsátottak ki; e rendeletek értelmében a lakodalom csak három napig tarthatott. A ravasz tanács ezenkívül felszólította a plébánosokat, hogy szerda előtt senkit sem eskessenek meg, — a tanács abban bízott, hogy a vallásos bunyevácok pénteken abban fogják hagyni a lakmározást és tivornyázást. 1781-ben 5-20 forint bírság vagy botbüntetés terhe mellett eltiltották az egy napnál tovább tartó lakodalmak, a vendégek számát (5-10-15) pedig az örömszülők vagyoni viszonyaihoz mérten előre megszabták. A nép, természetesen megszegte a tilalmat és megfizette a bírságot, de nem engedett régi szokásaiból. Még 1820-ban is panaszkodott a városi tanács a költséges lakodalmak ellen, melyek elszegényítik a népet és képtelenné teszik az adófizetésre, valamint a sok céltalan zaj és rendezetlenség ellen.

A bunyevácoktól a bácskai magyarok is nem egy szokást sajátítottak el, az eredeti elnevezésekkel együtt. Ők is járnak *matericát* és *ocát* köszönteni. Karácsonykor tartanak *polosaj*t, a *pratiás*ban sem bátrálnak meg, a *trojanicákat* pedig épügy győzik, mint a bunyevácok.

kab és Kleiner József urak. Az ének jól sikerült. 4. „Három a daru” költői elbeszélés, Tompa Mihály-tól; melyet Langer Anna urhölgy meglepő bátorsággal igen jól idomított hangon adott elő. Az ifjuság sürű tapsok s éljenzésekkel tüntetett mellette. 5. „Valse de Concert” Wieniawszky József-től; zongorán előadta Weindl József ur. Előadása természetesen jeles volt, mert mint kitünő játékos el van ismerve, s művészi játékát kedves modora még inkább emeli. 6. Schubert Ferenc II ik számú vonós négyese, melyet Oppenländer Gyula, Szauter Antal, Weber József és Inglükhoffer József urak igen jól adtak elő. 7. „Muzsikálnak, harangoznak” kar, Lányi Ernő-től. A dalár-egyesület ezen közkedveltségnek örvendő éneket nagy lelkesedéssel szépen elénekelt. Az előadás után tánc következett, melynek következő hölgykoszoru vett részt: Ábraham Ilka, Bászler Jozseffa, Doleschall Mariska és Róza, Fleisch testvérek, Harlikovits Jolán, Káspár Gizella és Olga, Kaufmann Vilma, Kelsch L. Langer Szidónia és Anna, Milla N., Neuzer testvérek, Rátay Mariska, Rozner Hermin és Adél, Sugár és Szauter R., Weindl Adél és Weidmann Olga. A jelen volt mamák névsorát azon indokból nem közlöm — némi büntetésként — mert már kissé korán s akkor, amidőn a jó kedv s lelkesülés tetőfokát érte, akkor kezdetek titrelmetlenkedni. A lelkes fiatalok azonban mégis kitünő cselekedet és művészi fortélyllyal a hazamenetelig egy órával előadta. A kitünően sikerült s hosszú időn át kedves emlékeztetünkben levő mulatság 3 órakor ért véget. Méltó elismerést érdemel dr. Schmausz Antal mint a dalár-egyesület rajongásig szeretett elnöke, laukadatlan fáradozásait, melyet most, úgy más alkalmakkor is tanusított s ez által Apatin közönségének ily élvezetes s kedves emlékü szórakozást is nyújtott. Inglükhoffer József mint a dalár-egyesület fáradhatlan karnagya is fogadják ez uton szives fáradozásait a méltó dícséretet.

Bácskay Béla.

Virághullás. Szorongó szívvel értesült közönségünk, hogy a kis ártaftan angyalok réme a differitizis ismét két aranyos kis babát rabolt ki a szülői ölelő karok közül; s a tehetetlen szülő szívszorogva áll a kicsinykék ágya mellett, — látja kinos vergődő süket, sápadt arcukat, szederjés ajkukat, látja a fojtogató rém működését, látja az élethez ragaszkodó kis teremtet és nem segíthet. Késmárky Béla megyei főszámvevő Erzsike nevű és Paul Kálmán ügyvéd Elza nevű kis lánykájára a legújabb áldozat. Valóban a szülő nem tudhatja mit teygen, hogy ettől az egész országban s városunkban régóta járványosurú fekete rémtől — mely sokkal veszedelmesebb s többet árt, mint a kolera — megóvja gyermekeit. — A Késmárky család a következő gyászjelentésben közli leányuk elhunytát: Alulírottak mélyen szomorodott szívvel jelentik, hogy felejtethlen gyermekük s illetve testvérük Késmárky Erzsike folyó hó 26-án éjjel 1 órakor 11 éves korában rövid, de kinos szenvedés után elhunyt. A boldogultnak hült teteme f. hó 27-én d. u. 3 és fél órakor fog a r. kath. szertartás szerint a Rökus sirketbe örök nyugalomra tetetni. Zombor, 1892. évi november hó 26-án. Áldás és béke a drága halott poraira! Késmárky Béla és Késmárky szül. Kovács Etelka, szülei. Késmárky Ilona, Józef és Béla, testvérei. — A Paul család pedig a következő jelentést bocsátotta ki: Alulírottak megtört szívvel jelentik, hogy leánykájuk s illetve testvérük Paul Elza folyó hó 27-én délelőtt 11 órakor 6 éves korában egy heti kinos szenvedés után elhunyt. A boldogultnak hült teteme folyó hó 28-án d. u. fél 3 órakor fog a r. kath. szertartás szerint a Rökus sirketben örök nyugalomra tetetni. Zombor, 1892. évi november hó 27-én. Áldás és béke a drága halott poraira! Paul Kálmán és neje szül. Vukay Mária, szülei. Paul Mariska, Dóra és Iván, testvérei.

Vasuti engedélymeghosszabbítás. A kereskedelmi miniszter Mezey Károly és társainak nyert előmunkálai engedélyét egy Palánkától Ó-Kéring, esetleg Palánkától Uj-Verbászig építendő helyierdekű vasutra vonatkozólag, — egy évre meghosszabbította.

A báró Rudich-féle hagyaték ügye. A budapesti kir. tábla is határozott a milliós hagyaték iránt folyamatba tett perekben s két napi tárgyalás után helybenhagyta az első fokban itélkezett budapesti törvényszék azon ítéletét, mely szerint az elmebetegség alatt alkotott, (az oldalrokonokat kizáró) második végrendelet megsemmisítettik és az első végrendelet lép hatályba. Ennek következtében a báró özvegye szül. Szász Ilona most Teleyk grófnának az egész vagyon 60 százaléka, az oldalrokonoknak pedig 40 százaléknyi érték jutna. Mivel e szerint két egybehangzó ítélet van, maholnap felosztás alá kerül a vagyon, melyet 3 év óta Horánszky Nándor ügyvéd, mint kirendelt hagyatéki gondnok kezel. A perek természetesen a kuriához is föllebezhetők.

Fényes esküvő. Zsablyáról írják lapunknak: Dr. Fleischer Simon, köztisztviselőben álló járásorvosunk szeretetreméltó leányát, Hermin kisasszonyt, f. hó 22-én vezette oltárhoz Kohn Adolf, kátyi birtokos. Diszesebb esküvőt alig látott közönségünk, mint ez alkalommal. Az esküvőmenet festői kepe s az elegáns toillettek egész özne vonta magára a szokatlanul nyüzsgő közönség figyelmét. Az izr. templom zsufoóság megtelt látogatókkal, kik közt a község és a környék intelligenciáját láttuk képviselve. Násznagyokként működtek Michailovits Kornel főszolgabíró és Mikosevits Kanut szolgabíró. A vőfélyek közül Szarajlics István és Szűszner Győző tűntek ki. Az esküvői szertartást az újvidéki főbíró végezte elejétől végig magyar nyelven, ékes beszédet tartva a házassulókhoz. Az esküvői ünnepegy folytatása a kaszinó tágas dísztermében következett, kitünő cigányzene mellett, a hol természetesen a felkőszöntőkben sem volt hiány. A lukullusi vacsora után a fiatalok tánca kerekedett s kivilágos kiviradtig folyt a mulatozás, és a jóízű nóta árja.

Összevont kis lány. Pivnicáról írják lapunknak, hogy e hó 28-án nagy szerencsétlenség történt az ottani kendervágó malomban. Egy deszp.-szt.-iváni szerb család 15 éves leányának feje vigyázatlanságból a malomkő alá került s a szegény leányt összevonta. A szivszaggató jelenetet a szülők tehetetlenül voltak kénytelenek vegig nézni. A kis halottat azután haza vitték Deszp.-Szt.-Ivánra.

Kitünő torma (norinbergi faj, homokban termett, édes) kapható kilogrammonként 24 krajárjával a zombori fogyasztási egylet raktárában. Minthogy piacunkon jó tormát nem lehet kapni, ez a valóságos specialitás bizonyára kapós lesz.

Dales

26-án, szombati este 11 órakor egy műsorozattal kezdte a koncertet. Fantasia de Liszt, a kisasszony és Methusalem, Szandi urhölgy korán kíséri a quintet barokk revidis Kosztó, Koszta urak számára La tagjai, Zongányi bariton zongorán kíséri Lazarevics, Tót népdal zongorán kíséri bratyo, Háziszeállítások iparkodik a lesztését el est folyamán részeivel megtett s így a közreműködés a gyengeséggel a hőlygek, melylyel a őket kintt k. a. és dr. adásukért s Vida k. a. sz. k. a. szép a rendezés got és a kar mérés illeti sem a jelerle nem fukaró babérkoszorú stilet” és egy csinos tettel mint e Borgyoski s sits Jelena Ivánka, K. J. J. Sztójkovits, Vida, Vukics. A közreműködés Velimire, Kovacsics J. Kosztán, J. Popovits Ist. urhölgyek, Maximovits kisasszonyk a bonvédségban emelte előadást reg.

Kore

nyugalmat ényos labakak koresolya egy már ma is le amint be les nepelyes, z természetesen rendelkezése pénztáros is.

Egész

Adáról a megyei a küldötte a s lede céljából ban, a leg vasolja az a

Ame

a következő punkban, a rikából leve tudakozódi ösztözi, meg is tet e Budapest te 15 napig a meglátogató Ujváry nem nyával, a tül ért, avé leányt nevé bizta nevé származott azért teszi Magyarorszá magyar leg néhány visszamegy

Hajó

szab. dunag Budapest e melyszállit maradnak. d. e. 10 óra e. 10 órakor

Mag

niszter kört felhívja az nősen Szer ott a bün a hatóságó netelet ne az ilyen va az elzülles

Mar

adatott k örszere v leguagyob nak a k elzarva pe

ült. 4. aly-tól; al igen tapos koncert" József kitián modora vonós Wéber elő. 7. -től. A éneket után oszoru eschall Jolán, Isch L. stvérek, s Szau- en volt - némi amidőn zdettek is kit- netelt zu időn kor ért a mint adatlan r is ta- zetes s József fogadja seret. 11. közőn- difieri- szülői ongyva ergődé- a fojto- d kis yei fő- d Elza a szülő zágban - mely era - rkező irottak tethlen e folyó e kinos eme f. rtartás a Zom- béke a y szül. y Béla, lentést , hogy yó hó i kinos teteme a szer- ra té- Aldás és neje s Iván, A ke- nyert esetleg vasutra ye. A gyaték egyalás dapesti etegség k vég- et lép et szül. vagonn aleknyi et van, 3 év yatéki zhoz is hknak : vosunk 22 éb szesebb ommal. k egész zönség gatók- entiját illoviits bíró. A Gyöző forábbi yzedet ysatasa eigány- en sem táncra atozás, apunk- tent az i szerb a ma- A szív- kényte- vitték nokban rárjával nthogy loságos

Dalestély. A zombori szerb daleylet folyó hó 26-án, szombaton, a „Vadászkürt“ szálló termeiben dalestélyvel egybekötött táncvigalmat rendezett a következő műsorozattal: 1. Dalok „Gyidó“ c. népszimmből, vegyes karra átírta Blazsek Dragutin, éneklő a vegyes-kar. 2. „Fantasie de Concert, sur motifs de Serbes“, Gál Ferenc-től, zongorán négy kézre előadják Vukicssevi Vera kisasszony és dr. Konyovits Dávid ur. 3. Kettős dal „Methusalem“ operettből Strausstól, éneklők Czvetkovits Szandi urhölgy és Theodorovits Vida kisasszony, zongorán kíséri Rakics Danica kisasszony. 4. „Na strázi“ quintett bariton szólóval, éneklők Konyovits Milos, Lazarevits Koszta, Popovits Zsárkó, Kohn Ignác és Paucis Koszta urak. 5. „Népdalok“ I-ső és II-ik soprán és alt számára Laub Vasától, éneklők a szerb daleyvesület női tagjai, zongorán kíséri Vukicssevi Szidi k. a. 6. „Cigány“ bariton szóló Horáktól, éneklők Paucis Koszta ur, zongorán kíséri Borgyoski Sztanka k. a. 7. „Szrpkinya“ Lazarevits Sz. től, szavalja Sztokovits Jelena k. a. 8. „Tót népdalok“ Bartonieska E-től, éneklő a vegyes kar, zongorán kíséri Vukicssevi Szidi k. a. 9. „Hajdmo bratyo“ Havlasztól, éneklő a férfi-kar. — A műsor összeállításából kiténik, hogy a zombori szerb daleylet iparkodik hivatásához képest a szép és nemes cél fejlesztését előmozdítva, létjogosultságát bebiztosítani. Az est folyamán beigazolta, hogy az előadott műsor nehéz részeivel megküzdve szép és dicsérendő előrehaladást tett s így a résztvevőket nemes céljainak lekötölte. A közreműködők, eltekintve a kisseb zongora kíséretet s a sok dalárdánál előforduló némely banyagységeket, egyenként és összevéve, különösen a hölgyek, megérdemelték a szép előadásért az elismerést, melylyel a jelenlévő közönség minden egyes darab után őket kitüntette. Különösen kitüntetett Vukicssevi Vera k. a. és dr. Konyovits Dávid ur szabatos zongora-előadásukért s Czvetkovits Szandi urhölgy és Theodorovits Vida k. a. szép kettős dalukért, végül Sztokovits Jelena k. a. szép szavallatáért. A szép műsor összeállításáért, a rendezésért és a helyes vezetésért a rendező bizottságot és a karmestert, Blazsek Dragutin urat méltó elismerés illeti, ez utóbbival szemben ennek nyilvánításában sem a jelenlévő közönség, sem pedig maga a dalárda nem fukarkodott, amennyiben a dalárda egy igen szép babékoszoruval széles selyem szalaggal „Szerb daleyvesület“ és „Fáradhatlan karmesterének“ feliratokat s egy csinos tokban elhelyezett kis ezüst feketekávé készlettel mint emléktárggyal, kedveskedett. Résztvettek: Borgyoski Sztanka k. a., Czvetkovits Szandi ur, Jakits Jelena k. a., Konyovits Jovánka ur, Konyovits Ivánka, Konyovits Lyubica, Konyovits Szida, Koszanits Julesi, Popovits Katica, Rakity Danica, Rajkovits Zorka, Sztokovits Jelena, Theodorovits Julesi, Theodorovits Vida, Vukicssevi Vera, Vukicssevi Szidi kisasszonyok. A közreműködőkön kívül: Blazsek Dragutin, Csónits Velimír, dr. Drakulits Pálné, Konyovits Jusztinné, Kovaics Jenőné, Kalits Dömötörné, dr. Maximovits Kozstáné, Malcssevi Miklósné, Masits Radoszlávné, dr. Popovits Istvánné, dr. Sági Samuné, Vuits Györgyné urhölgyek, és Aradszky Lepozava, Lallosevi Jelka, Maximovits Olga, Nikolits Anica, Vukicssevi Katinka kisasszonyok. A Zomborban állomásozó cs. és kir. ugy. a honvédségi tisztikar szép számmal volt jelen s nagyban emelte a kis, de intelligens közönség számát. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

Korcsolyázás. Előkerülhetnek újból a jó ideje nyugalmat élvező jégaripák, hogy aranyos és nem aranyos lábukat tovaríthassanak a tükörsíma jégen. A korcsolya egyesület vasuti jégpályáját — úgy hisszük — már ma is lehet használni. Az egyesület, mint halljuk, amint be lesz fejezve a taggyűjtés, a jégpályának ünnepélyes, zenével való megnyitását fogja eszközölni; természetesen addig is a jégpálya a korcsolyázóknak rendelkezésére áll. Jegyekkel szolgál Tárczay Dezső pénztáros is.

Egészségügyi viszonyok Adán. Mithogy Adáról a koleraesetek rohamos szaporodását jelentették, a megyei alispán Rátai főorvost azonnal a helyszínére küldötte a szükséges vizsgálat és intézkedések eszközölésé céljából. A megyei főorvos eljárán megbízatásában, a legerélyesebb rendszabályok igénybevételét javasolja az alispánnak.

Amerikából. Az „Ó-Becse és V.“-ben olvassuk a következőket: Ezelőtt pár hónappal említettünk lapunkban, hogy egy földünk Ujvári Kiss Imre Dél-Amerikából levelet írt előjáróságunknak, melyben övéi felől tudakozódik. Már akkor megírta, hogy a honvágy arra ösztönzi, miszerint visszajöjjön hazájába. Nos tehát ezt meg is tette, a mennyiben a szerdán reggeli vonattal Budapest felől Ó-Becsere érkezett. Elbeszélése szerint 15 napig utazott a tengeren, míg Genuába kikötött, meglátogatva aztán több olasz várost, Budapestre jött. Ujváry nem egyedül jött e messze utról, hanem kis leányával, a ki alig tíz éves. A leányka angolul és németül ért, azért tehát elhozta Budapestre, hogy magyar leányt neveljenek belőle. Budapestben apáca gondjaira bízta nevelését s így egy év múlva a magyar verből származott leányka a magyar szót is megérti. Ezt pedig azért teszi Ujvári, mert szándékában van öreg napjaira Magyarországon letelepedni és akarja, hogy leánya is magyar legyen. Most Csikágóban van vállalata. Ujvári néhány napot töltött itt rokonai között s azután ismét visszamegy Amerikába.

Hajójáratok beszüntetése. Az I. cs. és kir. szab. dunagőzhajózási társaság közhírré teszi, hogy a Budapest és Mohács között naponként közlekedő személyszállító-hajók járatai ez évadra végképen abban maradnak. Utolsó ut Budapestről Mohácsra nov. 29-én d. e. 10 órakor, Mohácsról Budapestre nov. 30-án d. e. 10 órakor.

Magyar leányok elzülése. A belügyminiszter körrendeletet intézett a hatóságokhoz, melyben felhívja azokat, hogy utóbbi időben a külföldre, különösen Szerbiába igen sok magyar leány vándorol ki s ott a bűn karjai közé kerülnek. A miniszterium felhívja a hatóságokat, hogy a magyarországi hajadonok kimevetelét nehezítsék meg s ne adjanak könnyen utlevelet az ilyen vándorlóknak, kik odakünn aztán legtöbbször az elzülés veszélyeinek vannak kitéve.

Marhalevelek megőrzése. Fontos rendelet adatott ki a közs. előjáróságoknak a marhalevelek őrzésére vonatkozólag. Marhalevelek lopása sokszor a legnagyobb visszaélésekre adott alkalmat, ezért utasítanak a közs. előjáróságok, hogy azokat értékként, elzárva pénzszekrényekben őrizzék.

Halálozás. Özv. Gyuracska szül. Tomasits Ágnes f. hó 23-án, 91 éves korában elhunyt. Hílt tetemei e hó 29-én d. u. fél 3 órakor a szt. Rókus sarkertben örök nyugalomra helyeztetnek. Bébe poraira.

Nem kaptam pénzt. Ó-Becsen történt e napokban, hogy egy szegény asztalos mester, reggel még a piacon járt, hogy otthon szegénységben élő családjának egy kis pénzt szerezzen. A szerencsétlen ember lelkileg teljesen elcsigázva ért haza a déli órákban és midőn lakó szobájába belépett, csak annyit mondhatott nyomorgó családjának: — Nem kaptam pénzt. Aztán élettelenül terült el a földön.

Jégpálya Zentán. A zentai képviselőtestület 1000 koronát szavazott meg az ismert miniszteri rendelet folytán létesítendő jégpályára. — Mennyit lendítetne a mi korcsolya-egyletünkön az, ha városatyáink hasonló bőkezűséget tanúsítanának.

Kivíteli tilalom. Magyarország kolera által megtámadott helyeiből való kivitel Boszniába és Hercegovinába tiltatott.

Talált kincs. A kincésők naiv bolondsága egy falattal több tápot nyert az elmúlt héten. Ugyanis Adán Fischer Dani házán boltajtót vágta, mely munka közben — a fáma lehet, hogy nagytó meséje szerint — három edény drága kincset találtak a munkások. Kiss Zsigmond rendőr őrzézetű utána járt a dolognak első ízben eredménytelenül. Később azonban kilenc pénzdarabot talált egyeseknél. Ez arra enged következtetni, hogy nem alap nélküli a hír. A nyomozás erőlyesen folyik.

Idegének névsora a „Vadászkürt“ szállóában 23—28. novemberig. Iliasovits M. kereskedő, Pozsega. Dr. Friedmann ügyvéd, Budapest. Dr. Rosenfeld ügyvéd, Mohács. Réblai tüzér-hadnagy, Kassa. Gróf Bethlen földbirtokos, Budapest. Rajkovits földbirtokos, Mitrovica. Libkovicz földbirtokos, Goszpodin. Brückner J. utazó, Bécs. König K. utazó, Szeged. Schwarcz A. utazó, Baja. Rosner utazó, Budapest. Spitzer utazó, Budapest. Heroeg kereskedő, Bogyeva. Duhl F. művész, Bécs. Leschowski utazó, Temesvár. Wiener utazó, Eszék. Simon utazó, Eszék. Bene S. jegyző, Rác Petre. Pollák kereskedő, Kémes. Zwilling utazó, Bécs. Szotr J. utazó, Bpest. Hállás S. utazó, Bécs. Sporer utazó, Bécs. Kraus S. kereskedő, Szeged. Rosentok utazó, Budapest. Grünhut utazó, Zágráb. Sier K. huszárkapitány, Baja. Stefanovits földbirtokos, Szt-Tamás. Bloch S. utazó, Bécs. Lövi S. kereskedő, Baja. Schröder utazó, Bécs. Jaulus K. utazó, Temesvár. Ertl földbirtokos, Bács. Szuricseski közjegyző, Bács. Klein utazó, Szeged. Hoss kereskedő, Martonos. Fagyos Pál kereskedő, Martonos. Rajkovits görög kel. pap, Mitrovica. Wagner utazó, Bécs. Eckstein kereskedő, Ujvidék. Moser kereskedő, Ujvidék. Klein utazó, Szeged. Hille A. utazó, Bécs. Bonek kereskedő, Ó-Kanizsa. Schleiper kereskedő, Ó-Kanizsa.

Városi ügyek.

Hirdetmény. Azon körülmény folytán, hogy Belgium, Német-Alföld és Franciaország ez időszerint már majdnem teljesen ragálymentesnek tekinthető, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium f. évi 90323. szám alatt kelt körrendeletéhez képest ezenel közhírré tétetik, miszerint Belgiumból, Német-Alföldről és Franciaországból származó árúknak — Osztrák-Magyar vámterületre akadálytalanul való behozatala, — az alábbiakban felsoroltak kivételével — megengedtetik. Behozatali tilalom alá a Belgiumból, Német-Alföldről és Franciaországból származó árúk közül csupán a következők esnek: Rongyok, ideértve nem tisztított gyapjubulladékokat is; használatban volt (ócska) ruházati cikkek (ideértve ócska lábbelit is), amennyiben kereskedelmi árut képeznek; továbbá használt állapotban levő ágy- és fehérművek, ha azok mosatlanul és tisztítatlanul kerülnek szállításra. Ezen tilalom alól ócska ruházati cikkek (ócska lábbelit is ideértve), továbbá használt állapotban levő, de mosott, illetve tiszta fehérmű, amennyiben ezen tárgyak utpodgyászul szolgálnak, vagy átkötőzködési ingóságokat képeznek, kivételnek. Ezen rendelet f. évi november hó 15-től kezdve lép életbe; s ezzel a Belgium, Német-Alföld- és Franciaországból való behozatali tilalomra vonatkozó korábbi rendeletek hatályukat veszítik. Zombor, 1892. évi november hó 21-én. Dr. Csihás Benő s. k., polgármester.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ november 27-iki száma 16 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Az új kormány.“ Karcolat. (Az új kormány kilenc tagjának arcképeivel legújabb fényképek után.) — „Forgács Zsuzsanna.“ Költmény. Beüthy Lászlótól — „A király futása.“ Elbeszélés. Irta Baksay Sándor. — „Holdbeli regények.“ — „A verseci honvédek.“ (Képpel.) — „Egy orosz pénzügyminiszter.“ — „Apróságok Wekerle életéből.“ Egy tanulóársától. — (Képekkel: 1. A képviselőház november 21-iki üléséből. (Képekkel: 1. A Sándor-utcai országház. Hány Gyula rajza. 2. A képviselőház november 21-iki ülése a királyi kéziratok felolvasásakor. Ellinger Ede pillanatnyi fényképe után, mely több mint másfélszáz képviselő alakját tünteti föl.) — „Előképek az erdélyi színészet százéves jubileuma alkalmából Kolozsvárt rendezett díszelőadás.“ (Képekkel: 1. Zrinyi esküje. 2. Zrinyi kirobanása. Dunky-fivér fényképe után, melynek a szereplő főurak és hölgyek arcképei — mintegy 60 arckép — jól fölismerhetők.) — „A legújabb dinamit robbanás Párisban.“ (Képekkel: 1. A romok eltakarítása a rendőri hivatal udvaráról. 2. A rendőri hivatal külseje.) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Mi újság; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Újdonságoké együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

Hogyan védjük gyermekeinket a difteritist ellen. Irta dr. Bors Lajos budapesti orvos, ára 1 korona (50 kr.) Ily című munkát küldtek be lapunknak; sok okos és jó tanács van benne a szülők részére arról a veszedelmes betegségről.

A Pallas Nagy Lexikona 2-ik füzete is megjelent, szakszerű, gazdag tartalommal és pompás illusztrációkkal. E füzeten Aehras-Afrika van tárgyalva.

A „Magyar Gazda“ 11. száma a következő tartalommal jelent meg: 1. Néhány szó hazánk lőtenyészéséről. Rottler. 2. Tárcza: A kis foglyok. Szeghy.

3. A természetből. A növények összetétele, képzése és táplálkozása. Walter Lajos. 4. Állattenyésztés. A sertés hizlalásról. Gressely Miklós. 5. Kiadói tüzenet.

Megjelent Zombor szabad királyi város törvényhatósága szabályrendeleteinek, alapítóleveleinek és nagyobb jelentőségű szerződéseinek gyűjteménye. (Hivatalos kiadás.)

Színház.

Csütörtök, nov. 24-én *Tartuffe*. Vigjáték 5 felvonásban. Irta Molière. Fordította Kazinczy Gábor.

Bármennyire méltányoljuk is Rakodeczay igazgató dicséretes buzgalomát a klasszikus drámák színrehozatalát illetőleg, — ez esetben csak a jó szándéknál maradt, mert Tartuffe előadása közepes sikert sem ért el. Míg a shakespearei művekben igazi élvezetet talált a közönség, addig Molière vigjátéka hidegen hagyta. Többféle oka volt ennek. A darabot nem tanultak be kellően; nem fordítottak elég gondot a szerepek fölfogására, kidolgozására; nem hatoltak be a személyek jellemébe; innen van az, hogy a jellemekben rejlő komikumnak finom árnyalatai — melyek e vigjáték lelkét képezik — nem jutottak kifejezésre. A szerep nemtudása miatt oly furcsa dolgok is történtek, hogy egy mondókába ketten is belekaptak, — máskor meg a szegény sugónak kiabálva kellett sugnia, míg nagy nehezen észrevette az illető, hogy az neki szól. De meg az egyes szerepek sem voltak a nekik való kezekben. Keresztes A. nagyon zsembes Pernelle asszony, Pesti gyöngye Orgon volt; neki a vaskosabb komikum az eleme. Rakodeczay sem az a szenteskedő Tartuffe volt, akit Molière alkotott. Laczkó A. (Elmire), Fűredi (Dáms), Gyarmati (Kléante) igyekezettel játszottak, Bihar (Valér) még olyat is játszott, a mi nem volt a szerepében. Különös dicséretet érdemel Várhidi Rózsa (Dorina, komorna). Hálás szívet jót tudta, jól is adta. A szerző sokat megenged ennek a csinos szobaciusnak. Az ő szeretetreméltó pajkosságából, okos kotonyeskedéseiből tudtuk meg, hogy vigjátékkal van dolgom. Nyílt színen is megtapsolták.

A roccoco díszletek és jelmezek igen szépek voltak, valamint érdekesek a darab stíljének megfelelő ó-francia zeneművek, miket felvonások közben a zenekar adott elő.

Közönség közepes számmal. Vasárnap, november 27-én, délután 4 órakor gyermek-előadás fél helyárrakkal. A legszebb gyermekmesék egyike került színre: a *Hőfehérke és a törpészek*. Látványos tündérrége 6 képben. Irta Görner. Fordította E. Illés László.

Hőfehérkét Várhidi Rózsa, az aranyország hercegét Bihar adta. Szép volt az utolsó allegorai kép.

Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal a *Piros bugyelláris*. Népszimű 3 felvonásban. Irta Csepreghy Ferenc. Zenéjét szerző Erkel E.

Fűredi jó Török Mihály, tölgyesi bíró volt, Zsófi, felesége (Mészáros Kornélia) kedves fiatal menyecske s szépen énekel. Gyarmati (Peták János, vén huszárkapitány) rekedtsége ezuttal jól vágott a szerepéhez. Nagy (Kóza Gyurka, paraszt legény) jól játszott s pár szép dalt énekel. Pesti kis szerepében, mint Leveles Misi, gyalogpósta, tetszett. Szabó (Csillag Pál, manipuláns-örömmester) újra csak azt mondhatjuk, hogy nem népszimű énekesnek való.

Az előadás igen lanyhán és vontatottan ment. Közönség gyéren. Hétfőn Laczkó Aranka jutalomjátékául: *Sarah grófnő*. Szimű 5 felvonásban. Irta Ohnet.

Heti műsor: Kedden: „A gerolstein hercegnő“ (operette). Szerdán: „Könyves Kálmán“, (Jókai történeti drámája). Csütörtökön: „Huszárszerlem“, (vigjáték) s vele: „Fortunio dala“, (operette). Szombaton: „Cigánybáró“, (operette). Vasárnap: „Kis madaram“, (népsz.)

Ismét szinikerület.

Jól tudja közönségünk, hogy egy évvel ezelőtt Zombor és Szabadka városa, hogyan akarta egy Bácsmegeyi szinikerülettel nyélbe ütni megyénk szindgyét, — tárgyalások is folytak, még pedig igen realis és okos terv alapján, de a városok között mutatkozott érdekellentétek zátonyra juttatták a szép jövőt ígertz terv kivitelét. — Most újabb terv fekszik előttünk; Bényei Istváné. Az alábbiakban közöljük azt, egyelőre bővebb megjegyzés nélkül, mert kételkedünk, hogy e második tervvel is valami tényleges sikert lehessen elérni.

Bényei István, az „országos magyar színész egyesület“ igazgatója egy tervezetet dolgozott ki, mely tervezet szerint az országban 21 szinikerület volna s e kerületekben mintegy 1000 színész, színésznő nyerne szerződést vagy elhelyezést. A tervezetbe fel nem vett kisebb városokban pedig működhetnének konzorcionális alapon szervezett társulatok. Ezen apró társulatoknak az lenne a hivatásuk, hogy a gombamódra elszaporodott daltársulatokat a küzdeletről leszorítsák, melyek színésztársulatok végzetlen erkölcsi és anyagi kárára vannak.

Bényei tervezete szerint a VIII-ik szinikerület: Szabadka, Zombor, Zenta, Baja és Ujvidékből állana és pedig:

- 1. Szabadka okt.—február . . . . . 5 hó.
- 2. Zombor márc.—ápr.—május . . . . . 3 hó.
- 3. Zenta júniusban . . . . . 1 hó.
- 4. Baja jul.—aug . . . . . 2 hó.
- 5. Ujvidék szeptemberben . . . . . 1 hó.

12 hó. „E kerület városai mindegy, Bácsmegeye területén fekszenek s egymáshoz közel esnek s jó vasuti összeköttetések vannak. Itt tehát a kerület kiterítése a leg-helyesebb arányu s annak föllállítását, illetve a legvetkezését az illető faktorok maguk is óhajtják s hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a bácsmegeyi szinikerület, mint ilyen, kellő gyámolítást nyerjen. A fő nehézség, hogy e kerület már eddig meg nem alakult, abban rejlik, hogy Szabadka és Zombor (székely) a szinidnyre nem tudtak megegyezni. A jelzett beosztás mellett azonban talán sikerül az érdekeket kiegyeztetni, annyival is inkább, mert a csoportosítással a 2., 3., 4. és 5. szám alatt jelzett városok a szabadkaiban az eddigieknél mindenesetre jobb műsört és rendezettebb, erősebb társulatot nyernének. Szabadka most az ingyen színház és fűtésen kívül 2000 frttal segíti színészetét, Zombor pedig 1000 frttal. Az előbbi megtoldhatna, a segélyt ingyen világítás és 1000 frttal, utóbbi pedig 500 frttal s az ugys gazdag Bácsmegeye is hozzájárulhatna 1500 frttal.“

Törvényhatósági bizottsági tagok számának kevesbitése.

Gróf Szapáry Gyula volt miniszterelnök és belügyminiszter legutolsó körrendelete kellemeiben meglepetést okoz mindazoknak, a kik abban reménykedtek, hogy az 1886. évi XXI. t. cikk és az 1891. évi népszámlálás eredményének alapján megszorított bizottsági tagok névsorába választás, vagy nagy adófizetés folytán jövőre könnyebben bejuthatnak.

Gróf Szapáry Gyula nov. 19 én kelt körrendelete ezeket a szép reményeket váratlanul halomba döntötte s hiábavalóvá tette a városok és vármegyék munkálatait is, a melyekkel megállapították a bizottsági tagok új létszámát s kiigazították a választó kerületeket.

Gróf Szapárynak a régi helyzetet visszaállító körrendelete a következőket tartalmazza:

A törvényhatóságokról szóló 1886. évi XXI. t. c. némely rendelkezéseinek módosítását tárgyzó 1892. évi XXVI. t. c. végrehajtása iránt ezen törvény 2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az 1886. évi XXI. t. c. 24. és 29. §-ainak azon intézkedése, hogy a bizottsági tagok száma a tíz évenként tartatni szokott népszámlálás alapján 10 évről 10 évre állapítandó meg s a választó kerületek beosztása is 10 évenként kiigazítandó, ugyancsak a belügyminiszter által 1891. aug. 19 én kibocsátott körrendeletben foglalt utasításokhoz képest a biz. tagok számának újabb való megállapítása és a választó kerületek kiigazítása iránt alkotott s jóváhagyott közgyűlési határozatok ezennel hatályon kívül helyeztetnek.

A bizottsági tagok száma s a választó kerületek beosztása tekintetében ezennel is az 1870. évi XLII. t. c. alapján alkotott szabályrendeletek, illetőleg szabályrendelet jellegével bíró határozatok az irányadók. Mint-hogy a virilizták névjegyzékének kiigazítása 1893-ra már minden törvényhatóságnál megtörtént s ezen munkáltnál az 1891. évi népszámlálás eredménye szerint megállapított létszám véteget irányadóul, rendeli a miniszter, hogy a bizottsági tagok száma olyan legyen, mely az eddigi számnak felel meg. Ha a jövő évi virilista létszám nagyobb a réginek az utolsó helyeken lévő legtöbb adófizetők a póttagok közé soroztassanak. Ezen munkát kereszttul vitele az igazoló választmány, esetleg az állandó bíráló választmány sürgős feladata.

A bizottsági tagok választását illetőleg rendeli a miniszter, hogy az összes választott biz. tagok felerészét tévők helyébe, a kik 1886. végén választottak s a kiknek megbízatása f. év végével lejár, ugyanolyan számban még a folyó évben újak választandók. A választás az 1870. évi XLII. t. c. alapján megállapított s eddig érvényben volt választókerületi beosztás szerint fogantatandó.

A kilépő bizottsági tagok helyeinek betöltésével egyidejűleg az 1886. évi XXI. t. c. 7. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelőleg betöltendők az időközben tagsági képességüket veszített, elhunyt és leküszönt biz. tagok helyei is.

Az állandó választmány és állandó bíráló választmány ezen választmányok legközelebbi végbemenendő új megalakulásakor az 1870. évi XLII. t. c. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelőleg 3-3 évre választandó.

E miniszteri rendelet folytán szükségessé vált törvényhatósági intézkedések megtevése végett megvált dec. 2-án tart rendkívüli közgyűlést.

Törvénykezés.

Sajtópör a kurián. A kuria november hó 25-én két semmisségi panaszt vett elbírálás alá. Fischer Jakó és Kozics Elemér zentai lapszerkesztőket a budapesti esküdtsték kölesönös becsületsértés miatt 8-8 napi fogságra ítélte s bár a büntetést már ki is állották, mégis felfolyamodtak az eljárás ellen. A kuria Kozics semmisségi panaszát, mint elkésztett visszautasította, a Fischer Jakóét pedig elvetette.

Közgazdaság.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara f. évi november hó 19-én tartotta teljes ülését, mely ülésnek jegyzőkönyvi kivonatát röviden közöljük. A szegedi mint a zombori pénzügyigazgatóság kerületét képező Bács-Bodrogh megye községekbe következő szakértőket választja meg a végből, hogy azok az 1888. évi XXXV. t. c. végrehajtásáról kiadott rendelet 16. §-a értelmében az italmérsi illetékek megállapítására hivatott kivétő bizottságokba behívhatók legyenek. Zomborban: (Kupuzsina, Monostorszeg, Nemes-Militics, Kerynyaja, Csonopla és Kis-Szapár részére is) Frey Imre, Heindlhoffer Róbert kamarai kültagok. Apatin: (Szóna község részére is) Aman József birtokos, Kohn Mór kereskedő. Bezdánban: (Kolluth, Béreg és Szántova községek részére is) Csirszka Conrad kamarai kültag és Rakovecz János iparos. Ó-Becsén: (Bács-Földvár és Petrovosszellő községek részére is) Engelsmann József, Farhi Abraham kereskedők. Szabadkán: (Sándor község részére is) Lendvay Antal, Singer Adolf kamarai kültagok. Ó-Kanizsán: (Martonos község részére is) Deutsch Ferenc fakereskedő, Nagy Lajos kamarai kültag. Zentán: Markovits Lajos és Nikolics Milos kereskedők. Adán: Schumacher W. Lajos gőzmalomtulajdonos. Moholon: Wolf Sándor kereskedő. Csantavéren: Basch Herman gőzmalomtulajdonos, Ernyes István kereskedő. Topolyán: (Bajsa község részére is) Strekk Károly gőzmalomtulajdonos, Wohlheim Mór kereskedő. Bajmokon: Sorg Vilibald gőzmalomtulajdonos, Schosberger Herman gabonakereskedő. Ó-Morovicán: (Pacsér község részére is) Weiszberger Pista kereskedő, Zádory János gőzmalomtulajdonos. Bács-Almásán: (Matheovich, Tataháza és Kunbaja községek részére is) Rosenberg Adolf, Scherk Gyula kereskedők. Baján: (Csávoly, Bikity, Vaskut és Báth-Monostor községek részére is) Hunyadi Antal, Drescher Gyula, Stern Lipót kamarai kültagok. Jankovácson: (Kisszállás, Mélykut, és Felső-Szt. Iván községek részére is) Habermann Dávid, Singer Lipót kereskedők. Katymáron: (Gara, Rigyica és Madaras községek részére is) Loschitz Henrik rigyicai, Stein Vilmos katymári kereskedő. Szanisicon: (Krusévlya község részére is) Klein Herman, Rosenberg Simon kereskedők. Baracsán: (Csataalja, Dautova, Szántova és Béreg községek részére is) Gümöri Andor baracscai bérlő, Weber Lipót dautovai vegyeskereskedő,

Heszer Ignác szántovai bérlő. Kis-Hegyesen: (Szeghegy és Feketehegy községek részére is) Bozsán Márton és Kriszthaber Adolf kereskedők. Elnök előterjeszti, hogy a hadsereg árlejtéseivel való részvételre kiküldött kamarai megbízottak közül Singer Adolf szabadkai kamarai kültagot illetőleg a cs. és kir. 4-ik hadtest hadbiztossága az észrevételét közli, mikép többféle kamarai szállításon van érdekelve. A teljes ülés Singer Adolf helyébe Pausits János szabadkai kültagot választja megbízottul.

Szerkesztői üzenetek.

T. munkatársainknak. Több t. munkatársunk azon kérdésére, hogy a „Karácsonyi” számba való cikkek, tárcák s egyéb közlemények beküldésének mi a véghatárideje, azt feleljük, hogy ilyen megállapítva nincs, de a dolog természetéből következők, hogy lehetőleg korán kerüljenek beküldeni a dolgozatokat. Méltóztatásuk tehát ezt úgy a kérdezőknek, mint összes t. munkatársainknak szives tudomásul venni s legyenek kegyesek kézírataikat minél hamarabb beküldeni.

G. Pivnicza. Ha szorgalmas munkatársunk marad egy szivesen küldünk önnek is tiszteletpéldányt; de egy hír beküldése után ilyenmel még nem szolgálhatunk.

Naptár. November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
29 Kedd	Szaturin	Noah. Szat.	17 Naz. Gergely
30 Szer.	András ap.	András ap.	18 Plátó és Rom.
1 Csüt.	Eligius, Nat.	Eligius, L.	19 Abadiás
2 Pént.	Bibiana	Kandida	20 Lef. Gergely

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Két fiu vagy leány teljes ellátással előnyös feltételek mellett elvállaltatnak. Bővebbet Zombor, dob-utca, 228. szám alatt.

Hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Zomborban **Czvetkovits Koszta** urnak a Szent-György-téren lévő

kereskedését

megvettem és azt minden tekintetben kibővíttem és a mai kor igényei szerint átalakítani fogom; hol is folytonosan tartani fogok nagy választékban és legjobb minőségben: **fűszer, cukor, kávé, csemege, cukorka, magyar és francia cognac,** válogatott **likőröket,** valódi **szirmiai szilvóriumot,** különféle **borokat** (főraktár kielételezően kinttett **Janicsics Sándor** termelőlől Siklóson, kinek borait öfensége Estei Ferenc Ferdinand főherceg használatával legkegyelmesebben kinttette). **Rumot, theát** a legelső forrásból rendeltem. Különféle **papír** és **írószereket,** kinttő **10 meszelőket** és **sörteárukat** és a **legjobb lisztet.**

Sok évi tapasztalatommal e szakmában, valamint sokoldalú összeköttetésem a bel és külföld leghíresebb gyárosai és szállítványosokkal (Exporteure), abba a kellemes helyzetbe juttattam, hogy nagyra becsült vevőim minden kívánságát kielégíthetem.

A nagyérdemű közönségnek szives jóindulatába ajánlva magamat, kérem bizalmukkal engem megtisztelni, s ki maradtam kiváló tisztelettel

PANDUROVITS JÁNOS.

1098. szám.

1892.

Pályázati hirdetmény.

Lok község elüljárósága részéről leköszönés folytán üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Javadalmazása 120 frt havi utólagos részletekben. A szükséges ruházatról a megválasztandó maga, a fegyver és lövegekről azonban a község gondoskodik.

Pályázóktól megkivántatik, hogy irni tudjanak. Felhivatnak pályázni szándékozik, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi december hó 5-ig** alulírott elüljárósághoz okvetlenül nyújtásuk be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Lok, 1892. november 18-án.

Bernheim Izidor, Bozejatz István,
h. jegyző. 3-2 h. bírő.

Vendéglő bérbeadás.

Bács-Földvárott az újvidéki- és új iskola utcasarkán levő vendéglőmet, mely két nagy teremből, az egyik olvasó terem, két vendégszoba, két lakszoba, konyha és pincéből áll, azonnal bérbeadni szándékozom. — Bővebbet a vendéglő-tulajdonosnál.

Tisztelettel

Mirilov Gábor,

vendéglő-tulajdonos.

3-1

Pályázat.

A katymári r. k. népiskolánál két tanító-állásra pályázat hirdettetik. Az egyik a külteri bunyevác-magyar tannyelvű osztatlan vegyes osztálynál, melynek javadalma 400 frt fizetés és 40 frt lakbér, vagy két szoba, konyha, kamra, pince, felszer és házi kertből álló szabad lakás; a másik a beltéri I. német-magyar vegyes osztálynál, melynek javadalma 400 frt fizetés és 80 frt lakbér. Mindkettőnél az ismétlő iskolák vezetése kötelező. Pályázhatnak nők is, akik megválasztatásuk esetén a női kézimunkát is tanítani kötelesek. A pályázat határnapja **f. évi december 25,** amely napig a kellően felszerelt folyamodványok a katymári r. k. iskolaszékre címezve ns. és ft. dr. Boromisza Tibor apát-esperes urhoz Jankovácra (Bácsmegeye) küldendők. Az állás 1893. évi január hó 1-én elfoglalandó.

Kelt Katymáron, 1892. november hó 17-én.

3-2

R. k. iskolaszék.

8218. sz.

kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Kula községében üresedésben levő községi állatorvosi állás betöltésére, mely állással havonkénti előleges részletekben fizetendő évi 400 frt fizetés és 30 kr látogatási díj van összekötve, pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi december hó 10-éig** benyújtásuk.

Kula, 1892. évi Nember hó 17-én.

Molnár,

főszolgabíró.

3-2

8048. szám.

kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásba bekebelezett 13,000 lakossal bíró Apatin községében megürlt községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom ezen állást elnyerni óhajtoókat, miszerint az 1888. évi VII. t. c. 117. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket **f. évi december hó 1-éig** hozzám nyújtásuk be.

Ezen állással egybekötött javadalmazás a következő:

1. Évi fizetés 250 frt.
2. Nappali látogatási díj 30 kr, éjjeli látogatási díj 40 kr, napidíja községen kívül 2 frt.
3. Magán felek kívánságára eszközölt boncolásért minden 10 és sertésért 1 frt, apróbb jószág után 50 kr, kisebb műtétek teljesítéséért 1 frt, minden más nagyobb műtétért vagy munkáért 2 frt.

Megjegyzetvén, hogy a vágóbiztosi teendőket a vonatkozó községi szabályrendeletben megállapított díjak mellett végezni tartozik.

Apatin, 1892. november 4 én.

Ribiczey Béla,

főszolgabíró.

3-3

669 szám.

1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróóság 1892. évi 195. számú végzése következtében Kann és Heller budapesti lakos javára Schüsler Pál zombori lakos ellen 155 frt 74 kr és jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 350 frtra becsült egy tűzfeeskendőből álló ingóság nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróóság 1055/1892. számú végzése folytán 155 frt 24 kr tőkekövetelés, ennek 1890. évi november hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 33 frt 65 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban a városháza udvarán leendő eszközésére **1892. évi december hó 2. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kintüztetik és ahhoz a venni szándékoók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adatni.

Kelt Zomborban, 1892. évi november hó 20 án

Styrum Mór,

kir. bírósági végrehajtó.

Egész...
Fel...
Negye...
A lap...
illető...
szerke...
a laptul...

Egyes száml

Az e

Európ...
melyben a...
lása tekint...
mint Magya...
sültek, öbít...
táriusok és...
közt, és e...
a saját ház...
eszközök sz...
része sem...
lakosai évr...
zásba lépne...
a vegyes...
jog különfél...
zasság felb...
született gy...
A ka...
kötélek tel...
ágytól val...
bírószág mor...
elválást en...
mátusok na...
lek mellett...
az unitárits...
válás. Miut...
szeretet gy...
egyházi tör...
könnyű volt...
toztatásához...
hanem egy...
A hétfé...
mivolta jól...
nem tarthat...
nek megóvá...
adta a valá...
A vegy...
vallására né...
oly gyakort...
időben ismé...
kezetek köz...
az 1868. I...
a lányok az...
vetik. Hus...
likus klérus...
kük mindan...
zetek lelke...
Mikor

A

Mért...
Dalos...
Emek...
A mi...
Hogy...
Az é...
S a ló

Mért...
Bobó...
Fáll...
De be...
Az ut...
S a ló

Mért...
Gyöng...
Fak...
Hogy...
Az é...
Ar...
Ar...

Mért...
Lesz...
Ebbe...
Örk...
— Az...
Hogy...